

Metodický pokyn č. 2/2023

k tvorbe a obhajobe záverečných a kvalifikačných prác
na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici

Gestorka:

doc. PaedDr. Lada Kaliská, PhD.
prodekan pre vedu, výskum a umenie PF UMB

Schválila:

doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD.
dekanka PF UMB

Metodický pokyn k tvorbe a obhajobe záverečných a kvalifikačných prác¹ na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici nadväzuje na smernicu č. 12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici a dopĺňa ju o procesuálne, obsahové a metodologické pokyny platné pre tvorbu a obhajobu záverečných a kvalifikačných prác. Predkladaný dokument usmerňuje uplatňovanie popísaných postupov všetkých pedagogických zamestnancov PF UMB, ktorí zastávajú rolu vedúceho záverečnej práce alebo školiteľa² kvalifikačnej práce, rovnako ako všetkých študentov a aspirantov na vedeckú kvalifikáciu PF UMB, ktorí obhajujú záverečné a kvalifikačné práce na pôde PF UMB. PF UMB tu vystupuje ako školiace pracovisko, ktoré vytvára študentom a aspirantom materiálne a technické podmienky na vytvorenie bakalárskej, diplomovej, rigoróznej, dizertačnej alebo habilitačnej práce. Školiace pracovisko na základe písomnej dohody univerzity môže spolupracovať aj s externou vzdelávacou inštitúciou, pre ktorú sú uvedené pravidlá rovnako platné.

VYMEDZENIE ZÁVEREČNÝCH A KVALIFIKAČNÝCH PRÁC

Bakalárskou prácou má študent preukázať schopnosť zhromažďovať, spracovať a interpretovať odbornú literatúru v zmysle dedukcie ďalších potrieb rozvoja teórie a praxe príslušného odboru; prípadne študent preukazuje schopnosť riešenia elementárneho výskumného (prieskumného) alebo metodického problému (bližšie prílohy/tabuľka 1).

Diplomovou prácou študent deklaruje spôsobilosť používať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti pri riešení zložitejších praktických, metodických alebo výskumných (prieskumných) úloh a situácií z príslušného študijného odboru (bližšie prílohy/tabuľka 2).

Rigoróznou prácou sa overuje u autora schopnosť preukázať hlbšie teoretické vedomosti a tiež spôsobilosť osvojovať si samostatne nové poznatky vedy a praxe, spoločne so schopnosťou aplikovať ich tvorivým spôsobom (bližšie prílohy/tabuľka 2 a 3, platné okrem typu metodicko-aplikačnej práce).

Dizertačnou prácou študent preukazuje schopnosť a pripravenosť na samostatnú vedeckú a tvorivú činnosť v oblasti výskumu alebo vývoja, na samostatnú teoretickú a tvorivú umeleckú činnosť a na riešenie teoretických i praktických problémov príslušného odboru. Autor prácou preukazuje schopnosť spracovať zvolený vedecký problém s vypracovaním konkrétnych záverov a aplikačných stanovísk. Má sa vyznačovať vysokým stupňom analýzy a syntézy poznatkov a vhodným kombinovaním výskumných (prieskumných) metód (bližšie prílohy/tabuľka 3).

Habilitačná práca môže mať podobu monografie, monotematickej práce, ktorá prináša nové vedecké poznatky, alebo súboru publikovaných vedeckých prác, doplneného komentárom uchádzača o habilitáciu. Autor habilitačnej práce preukazuje schopnosť spracovať zvolený odborný problém za využitia medziodborového a medzinárodného prehľadu problematiky. Na základe vlastného doterajšieho výskumu (prieskumu) s využitím vedeckého odborového potenciálu prináša zásadné poznatky alebo teoretické koncepcie pre príslušný odbor (bližšie prílohy/tabuľka 3).

¹ V dokumente sa pod záverečnými prácami myslia bakalárske, diplomové a dizertačné práce a pod kvalifikačnými prácami máme na mysli rigorózne a habilitačné práce (podľa členenia evidencie prác v CRZP – Centrálny register záverečných prác).

² Pri bakalárskych a magisterských prácach hovoríme o vedúcich prác a pri dizertačných prácach hovoríme o školiteľoch prác (podľa Metodického usmernenia MŠVVaŠ SR č. 56/2011 o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a sprístupňovaní).

ZAMERANIE ZÁVEREČNÝCH A KVALIFIKAČNÝCH PRÁC – DIZAJN

Všetky predkladané a obhajované záverečné a kvalifikačné práce definujeme na jednotlivých úrovniach v rámci nasledovných delení, pričom o náročnosti jednotlivých dizajnov záverečných prác rozhodujú zabezpečujúce osoby v danom programe.

- **Teoreticky zamerané práce** musia mať charakter prehľadovej štúdie, ktorá je zacielená na teoretickú analýzu a reflexiu už existujúcich faktov a teórií za využitia výskumných metód teoretickej analýzy. **Empiricky zamerané práce** (alebo ich časti) obsahujú zber a analýzu originálnych dát³ za využitia vhodných výskumných metód. Pod tento typ výskumu radíme aj štúdie, v ktorých analyzujeme dáta ex post facto⁴. **Metodicko-aplikačne zamerané práce** (alebo ich časti) sú orientované na tvorbu a reflexiu rôznych postupov (vrátane umeleckých artefaktov), ktoré je možné využívať v praxi príslušných odborov. **Metodologicky zamerané práce** (alebo ich časti) sa zameriavajú na tvorbu alebo reflexiu výskumných postupov (metodík, metód).
- **Empirický kvantitatívny výskum** je postavený na kvantifikácii skúmaných javov a vo fáze analýzy dát využíva deskriptívne alebo inferenčné postupy štatistiky. Prevládajú tu výskumné aktivity, pri ktorých (1) sa zväčša využívajú na meranie premenných výskumné nástroje alebo paradigmatické postupy⁵ a (2) zachytáva sa viacero premenných (alebo konštruktov), (3) hľadajú sa odpovede na výskumné otázky alebo sa overuje platnosť výskumných hypotéz za pomoci deskriptívnej a/alebo inferenčnej (odhadovej/druhostupňovej) štatistiky alebo s využitím komplexných kvalitatívnych postupov analýzy dát.
- Za **empirický kvalitatívny výskum** považujeme analýzu dát s kategorizáciou významov (nejde o kvantifikáciu javov). Prevládajú tu výskumné aktivity, pri ktorých (1) využívame kvalitatívne metódy spracovania premenných a (2) komplexné kvalitatívne postupy analýzy dát.
- Práca môže mať aj charakter kombinácie spomenutých prístupov, kedy ide o tzv. **zmiešaný typ výskumu**. Pokiaľ realizujeme **multimetodický** výskum, prikláňame sa buď k jednému alebo ku druhému prístupu (kvantitatívny alebo kvalitatívny) za využitia viacerých príslušných spôsobov zberu a analýzy dát, prípadne viacerých obmien príslušného spôsobu zberu a analýzy dát (pozri prílohy/tabuľku 3 – napr. rôzne obmeny jednej experimentálnej situácie).
- Pod **empirickým prieskumom** (na rozdiel od výskumu) máme na mysli typ výskumnej aktivity, ktorý spĺňa všetky tri nasledovné charakteristiky: (1) je mapovaná aktuálna otázka alebo téma; (2) je zachytávaný iba jeden typ premennej alebo konštrukt (napr. aktuálne postoje, hodnotová orientácia a pod.), ktorý je analyzovaný nanajvyš v kontexte sociodemografických premenných (napr. rozdiely medzi mužmi a ženami alebo vekovými kategóriami); (3) dáta sú analyzované iba na deskriptívnej úrovni (počty a percentuálne vyjadrenia). Zväčša používame na zber dát neštandardizované meracie nástroje (nemusia byť vždy pravidlom) a v tomto type výskumnej aktivity neformulujeme hypotézy, ale výskumné otázky. Možnosť zovšeobecnenia záverov závisí od reprezentatívnosti výskumnej vzorky. Prieskum je legitímnym výskumným

³ Do tejto kategórie radíme aj metaanalýzu, ktorá síce využíva už existujúce dáta, ale spracováva ich štatistickými postupmi.

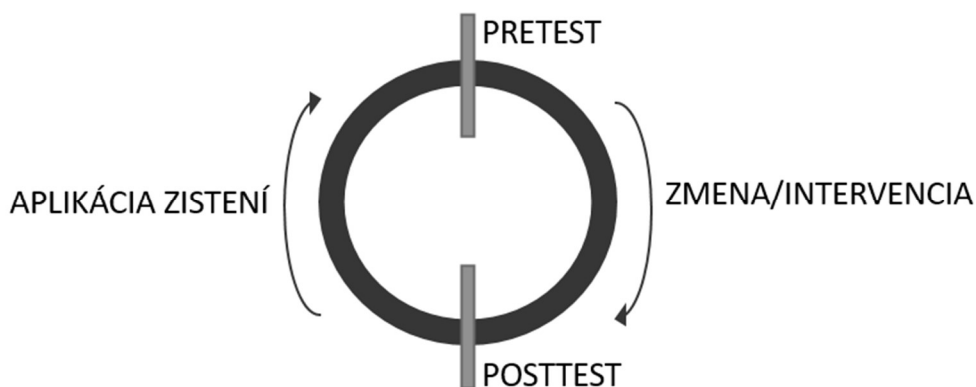
⁴ Výskum ex post facto sa vyznačuje analýzou dát, ktoré nevznikli za výskumným zámerom, existujú a sú analyzované spätne, pretože nesú výskumný potenciál (napr. analýza dát v online fórach, ktoré zozbierame až po ich prirodzenom vzniku, bez nášho výskumného zámeru).

⁵ Na mysli máme kvalitatívny výskum a jeho postupy analýzy dát (napr. zakotvená teória, analýza diskurzu, fenomenologická analýza).

dizajnom pre záverečnú alebo kvalifikačnú prácu (nie je vnímaný ako menejcenný), pokiaľ výskumná vzorka zodpovedá veľkosťou a kvalitou očakávaným cieľom práce.

- **Základný výskum** sa orientuje spravidla na skúmanie nových javov, podmienok a kategórií a prináša poznatky, ktoré dopĺňajú poznanie na úrovni základných (nie aplikovaných) disciplín príslušných odborov. V tomto type výskumu nie je nutné zaoberať sa aplikáciou poznatkov do praxe.
- **Aplikovaný výskum** sa orientuje na riešenie praktických otázok a nadobudnuté poznatky na základe takéhoto výskumu sú spravidla širšie aplikovateľné, resp. uplatniteľné vo viacerých podobných kontextoch.
- Pod **akčným** evalvačným **výskumom** máme na mysli typ výskumnej aktivity, ktorý spĺňa všetky štyri uvedené charakteristiky: (1) jeho cieľom je akcia, zmena či vývoj; (2) vychádza z reálnych potrieb konkrétneho prostredia (zadávateľa, inštitúcie, skupiny a pod.); (3) účastníkov výskumu predstavujú aktéri z tohto prostredia (prípadne priamo dotknuté relevantné osoby vzhľadom k riešeným otázkam); a (4) jeho priebeh sa dá definovať ako cyklus – prvé meranie (mapovanie stavu), intervencia, druhé meranie (overovanie účinnosti intervencie), implementácia (viď obrázok 1). Pokiaľ výskumný zámer spĺňa všetky uvedené charakteristiky, ale neobsahuje celý cyklus (končí 1. meraním a teda mapovaním aktuálneho stavu, z čoho vyplývajú napr. návrhy pre intervencie či overovacie merania a pod.), potom hovoríme o **akčnom prieskume**. V akčnom výskume/prieskume využívame rovnaké metódy zberu a analýzy dát ako pri iných typoch výskumu. Aj tento typ výskumu musí spĺňať všetky požiadavky vedeckej výskumnej činnosti.

Obrázok 1 Cyklus akčného výskumu

ZADÁVANIE ZÁVEREČNÝCH A RIGORÓZNYCH PRÁC

Návrhy tém bakalárskych a diplomových prác sa zverejnia v Akademickom informačnom systéme (ďalej AIS) v termíne stanovenom v harmonograme štúdia na PF UMB v danom akademickom roku. Za zverejnenie tém záverečných prác zodpovedá vedúci školiaceho pracoviska alebo ním poverená osoba. Študent sa na bakalársku a diplomovú prácu prihlási prostredníctvom AIS. **Návrhy tém dizertačných a rigorózných prác** sa zverejnia na webovej stránke fakulty spolu so spôsobom a termínmi na prihlásenie.

Zadanie záverečnej alebo kvalifikačnej práce je dokument, ktorým univerzita (fakulta) stanoví študentom a uchádzačom o rigorózne konanie a habilitáciu povinnosti v súvislosti s vypracovaním záverečnej alebo kvalifikačnej práce. Zadanie obyčajne obsahuje: a) označenie a názov práce; b) meno, priezvisko a tituly študenta; c) meno, priezvisko a tituly vedúceho alebo školiteľa práce; d) školiace pracovisko (katedra, ústav...); e) meno, priezvisko

a tituly hlavnej zabezpečujúcej osoby študijného programu/vedúceho školiaceho pracoviska; f) anotáciu záverečnej alebo rigorózneho práce; g) jazyk, v ktorom sa práca vypracuje; h) dátum schválenia zadania.

Hlavná zabezpečujúca osoba študijného programu potvrdí v AIS študentovi úplné zadanie práce a vedúceho alebo školiteľa práce.

KRITÉRIÁ FORMÁLNYCH ÚPRAV ZÁVEREČNÝCH A KVALIFIKAČNÝCH PRÁC

Každá záverečná a kvalifikačná **práca musí byť originálna**, vytvorená autorom tak, aby sa dodržali etické pravidlá práce s informačnými zdrojmi. Záverečná či kvalifikačná práca nesmie neoprávnene zasiahnuť do práv alebo právom chránených záujmov tretích osôb, najmä nesmie porušovať práva duševného vlastníctva tretej osoby alebo neoprávnene nakladať s utajovanými skutočnosťami alebo osobnými údajmi, dôvernými informáciami, či obchodným tajomstvom tretej osoby. Autor je povinný dôsledne citovať použité informačné pramene, uviesť menovite a konkrétne výsledky bádania iných autorov alebo autorských kolektívov, presne opísať použité metódy a pracovné postupy iných autorov alebo autorských kolektívov, zdokumentovať laboratórne výsledky a terénne výskumy iných autorov alebo autorských kolektívov.

Práce sa píše **v slovenskom jazyku**. Bakalárska a diplomová práca so súhlasom hlavnej zabezpečujúcej osoby študijného programu môže byť napísaná a obhajovaná **aj v inom ako štátnom jazyku**. Rigorózna a habilitačná práca môže byť napísaná a obhajovaná aj v inom ako v štátnom jazyku. Dizertačnú prácu môže autor predložiť na obhajobu aj v inom jazyku po písomnom súhlase odborovej (spoločnej odborovej) komisie alebo dekana fakulty. Súčasťou kvalifikačnej práce písanej v cudzom jazyku je abstrakt v slovenskom jazyku a resumé v slovenskom jazyku, ktoré tvorí 10 % rozsahu práce.

Záverečná a kvalifikačná práca má spĺňať tieto formálne požiadavky:

- a) Vytlačená verzia je už len dobrovoľnou alternatívou, kedy sa odporúča tlačiť ju na bielom papieri formátu A4 (297 x 210 mm), čiernym písmom tak, aby bola dobre čitateľná. Používa sa výhradne obojstranná tlač.
- b) Ľavý a pravý okraj okolo textu má byť 2,5 cm od hrany listu papiera. Horný a dolný okraj okolo textu má byť 2,5 cm od hrany listu. V prípade použitia záhlavia a päty musí ostať voľný okraj 1,9 cm od hrany listu z hornej a dolnej strany, okraje z bočných strán musia ostať tak, ako je uvedené.
- c) V celej práci, vrátane titulného listu, musí byť použité jednotné riadkovanie hlavného textu, spravidla 1,5. V poznámkach pod čiarou alebo za textom sa môže použiť riadkovanie 1.
- d) Veľkosť znaku v texte je 12 bodov. Nadpisy prvej úrovne majú veľkosť 14 bodov. Typ písma je Times New Roman.
- e) V práci je povolené používať tri úrovne číslovania. Prvá úroveň, teda každá hlavná kapitola, sa začína na novej strane a píše sa veľkými písmenami.
- f) Primeraný rozsah práce je nasledovný:
 - bakalárska práca: 30 – 40 strán (54 000 – 72 000 znakov vrátane medzier),
 - diplomová práca: 50 – 70 strán (90 000 – 126 000 znakov vrátane medzier),
 - rigorózna práca: 60 – 80 strán (108 000 – 144 000 znakov vrátane medzier),
 - dizertačná práca: 80 – 120 strán (144 000 – 216 000 znakov vrátane medzier),
 - habilitačná práca: do 150 strán (do 270 000 znakov vrátane medzier).

O možnosti zvýšenia rozsahu záverečných a kvalifikačných prác rozhodujú zabezpečujúce osoby v danom programe.

- g) Strany práce sa číslojú nepretržite arabskými číslicami. Číslo strany sa umiestni v dolnej časti strany (päte), v strede alebo na vonkajšej strane stránky. Strany sa číslojú rovnakým typom písma a rovnakou veľkosťou ako text práce. Titulná strana sa počíta

do stránkovania, ale číslo sa na ňu nepíše. Strany s prílohami sa číslujú, ale do rozsahu práce (od titulnej strany po poslednú stranu použitej literatúry) sa nerátajú.

- h) Pravidlá citovania a odkazovania na použitú literatúru⁶ volí študent podľa príslušného odboru a dané požiadavky sú špecifikované v povinných predmetoch ku koncipovaniu záverečných prác. Povolené formy predstavujú (1) normu ISO 690 a ISO 690-2 pre elektronické a internetové zdroje⁷ a (2) normu APA – aktuálne vydanie⁸. Pre dizertačné a habilitačné práce v sociálnych, behaviorálnych a pedagogických vedách platí povinne citovanie a odkazovanie podľa normy APA. Pre humanitné a iné vedy sa odporúča Chicago Manual of Style.
- i) Zoznam literatúry sa nečísluje a zdroje sa radia abecedne.

ŠTRUKTÚRA ZÁVEREČNÝCH A KVALIFIKAČNÝCH PRÁC

Záverečná a kvalifikačná práca obsahuje úvodnú časť, hlavnú textovú časť a záverečnú časť. **Úvodná časť práce** je univerzálne platná pre všetky typy prác a obsahuje:

- a) **obal** – vonkajšia strana obalu (obálky, väzby), na obale sa uvedie názov univerzity; názov fakulty; názov práce; označenie práce; meno, priezvisko a tituly autora; evidenčné číslo; rok predloženia práce (prílohy 1a, 1b);
- b) **titulný list** – uvádzajú sa tieto údaje: názov univerzity, názov fakulty, názov a podnázov práce (ak sa použil); označenie práce (bakalárska práca, diplomová práca, rigorózna práca, dizertačná práca, habilitačná práca); evidenčné číslo; študijný program; číslo a názov študijného odboru; titul, meno a priezvisko autora; pracovisko; titul, meno a priezvisko vedúceho alebo školiteľa práce; miesto a rok predloženia (prílohy 2 až 6);
- c) **zadanie** – kópia oficiálneho zadania záverečnej alebo rigorózneho práce schválená hlavnou zabezpečujúcou osobou daného programu – nepovinná časť (príloha 7);
- d) **čestné vyhlásenie o originalnosti práce** – nepovinná časť;
- e) **podĎakovanie** – nepovinná časť;
- f) **predhovor** – nepovinná časť;
- g) **abstrakt** – obsahuje meno autora a názov práce, názov univerzity, fakulty a školiaceho pracoviska, meno vedúceho alebo školiteľa, stupeň odbornej kvalifikácie, miesto, rok, rozsah práce; text abstraktu – krátka (informatívna) charakteristika obsahu práce, ktorá zahŕňa údaje o celi práce, metódach, výsledkoch a záveroch skúmania, 3 – 5 kľúčových slov (príloha 8a, 8b, 8c);
- h) **abstrakt v anglickom jazyku** – obsahuje meno autora a názov práce, názov univerzity, fakulty a školiaceho pracoviska, meno vedúceho alebo školiteľa, stupeň odbornej kvalifikácie, miesto, rok, rozsah práce; text abstraktu – krátka (informatívna) charakteristika obsahu práce, ktorá zahŕňa údaje o celi práce, metódach, výsledkoch a záveroch skúmania, 3 – 5 kľúčových slov;
- i) **obsah** – zahŕňa názvy častí práce a čísla strán;
- j) **zoznam ilustrácií** – nepovinná časť;
- k) **zoznam tabuliek** – nepovinná časť;
- l) **zoznam grafov** – nepovinná časť;
- m) **zoznam skratiek a značiek** – nepovinná časť.

⁶ Odporúčame využívať citačného manažéra CITACE PRO. Viac na:

<https://www.library.umb.sk/elektronicke-zdroje/citacne-manazery/citace-pro.html>

⁷ Pozri napríklad Hačarufka, R. – Hačarufkova, K. (2002) *Prehľad normy STN ISO 690 a STN ISO 690-2*. Dostupné na: <https://www.library.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=19220>

⁸ Pozri napríklad Knihovna univerzitného kampusu Masarykovy univerzity (2011) *Metodika tvorby bibliografických citácií – APA*. Dostupné na:

https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.html#APA.zasady_tvorby

Hlavná textová časť práce predstavuje:

Úvod – povinná časť práce, ktorá sa vzťahuje už priamo na spracúvanú tému a uvádza do jej problematiky; je to prvá časť samotného odborného textu práce; oboznamuje s významom, cieľmi a zámermi práce a podáva komplexnú informáciu o štruktúre práce.

Následne štruktúra práce rešpektuje medzinárodné pravidlá pre publikovanie v sociálnych, behaviorálnych a pedagogických vedách podľa štandardu IMRaD a pre rôzne typy záverečných a kvalifikačných prác obsahuje uvedené časti podľa tabuľky 4 v prílohách.

Je možné akceptovať aj inú štruktúru práce (napr. IBC v humanitných vedách), čo bude uvedené v oficiálnom zadaní záverečnej alebo rigorózneho práce schválenej hlavnou zabezpečujúcou osobou daného programu.

Záverečnú časť práce tvorí zoznam literatúry a prílohy (prílohy nie sú povinnou časťou).

PREDKLADANIE ZÁVEREČNÝCH A KVALIFIKAČNÝCH PRÁČ

Záverečná a kvalifikačná práca sa odovzdáva **len v elektronickej forme** (ak neurčujú inak interné pravidlá – dizertačné a habilitačné práce sa zväčša požadujú aj v tlačенých vyhotoveniach). Elektronická forma práce sa vyhotoví vo formáte PDF s možnosťou prevodu na čistý text.

Elektronickú **verziu práce vo formáte PDF vloží autor so súhlasom školiteľa do systému evidencie záverečných prác** (ďalej EZP), pričom elektronická verzia práce musí byť identická s finálnou verziou práce. **Pokiaľ študent vloží prácu svojvoľne do EZP bez súhlasu školiteľa** (napr. bez priebežných konzultácií), **školiteľ je povinný vyplniť tlačivo Predloženie záverečnej práce – zamietavé stanovisko⁹** (príloha 9) a doručiť ho do určenej lehoty (podľa harmonogramu príslušného akademického roka) na študijné oddelenie, čo následne umožní tlačivo vkladať do tlačéných verzií prác pred vyhotovovaním posudkov. Uvedená skutočnosť potom musí byť posúdená oponentmi práce a tiež štátnicovou komisiou, ktorá rozhodne o zohľadnení skutočnosti v hodnotení práce. Zamietavé stanovisko neobmedzuje študenta v možnosti prácu evidovať, ale vytvára priestor pre upozornenie oponentov a členov štátnicových komisií na neštandardný priebeh tvorby záverečnej práce, ktorý by mal byť posúdený.

Ak je predmetom záverečnej alebo kvalifikačnej práce **vytvorenie umeleckého diela** v inej ako literárnej forme alebo podanie umeleckého výkonu, do centrálného registra záverečných, rigorózných a habilitačných prác sa namiesto tejto práce alebo jej časti zasiela písomná informácia o vytvorení umeleckého diela alebo podanom umeleckom výkone, ktorého miera originality sa neoveruje.

Súčasťou odovzdania záverečnej alebo kvalifikačnej práce je **uzatvorenie a odovzdanie licenčnej zmluvy** medzi autorom a Slovenskou republikou (príloha č. 10), ktorá sa uzatvára elektronicky cez systém AIS. Autor si v licenčných zmluvách môže vyhradiť odkladnú lehotu v trvaní najviac 12 mesiacov odo dňa registrácie záverečnej, rigorózneho alebo habilitačnej práce v centrálnom registri, počas ktorej nie je účinným jeho súhlas so sprístupňovaním práce verejnosti.

Ak autor v návrhu licenčných zmlúv **žiada odkladnú lehotu dlhšiu ako 12 mesiacov**, predloží i **odôvodnenie žiadaného predĺženia** odkladnej lehoty (je potrebné doplniť novú prílohu č. 12). Odôvodnenie autor predkladá v rovnakej forme ako licenčné zmluvy. K predĺženiu odkladnej lehoty musí vydať súhlasné vyjadrenie dekan fakulty do 10 kalendárnych dní.

⁹ Uvedené opatrenie má pomôcť predchádzať situáciám, kedy oponent bez predbežnej informácie od školiteľa posudzuje prácu, ktorá nebola konzultovaná a môže byť problematická z pohľadu priznaného autorstva či porušovania autorských práv iných osôb.

Odkladná lehota sprístupnenia práce môže byť maximálne 36 mesiacov. Vzor odôvodnenia nie je predpísaný.

Ak už bola záverečná alebo kvalifikačná práca, prípadne jej časť, vydaná v periodických alebo neperiodických publikáciách, uvedie autor informácie o všetkých vydaných častiach práce a o všetkých publikáciách v čestnom vyhlásení o vydaní záverečnej, rigoróznejšej alebo habilitačnej práce (príloha 11).

Spolu s prácou sa uchovávaajú v elektronickej forme aj príslušné posudky oponentov, vedúcich, školiteľov záverečných, rigorózných alebo habilitačných prác. Tieto posudky sa uchovávaajú v centrálnom registri prác spolu s príslušnou prácou po dobu jej uchovávania. Ak fakulta rozhodne o sprístupnení posudkov verejnosti alebo inom ich uverejnení, vyžaduje sa písomná licenčná zmluva s nositeľom autorských práv k tomuto posudku (príloha 11 v smernici č. 9/2021 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici).

POSUDZOVANIE ZÁVEREČNÝCH A KVALIFIKAČNÝCH PRÁC

Vypracovanie, predkladanie a uchovávanie posudkov pre dizertačné, rigorózne a habilitačné práce sa riadi pokynmi školiacich pracovísk.

Poverení vypracovaním posudkov k záverečným prácam vložia v elektronickej podobe štruktúrovaný posudok do systému AIS¹⁰ (podľa harmonogramu akademického roka), z ktorého generujú písomné verzie, ktoré v tlačenej podobe podpísané dvojmo doručia na študijné oddelenie pre potreby štátnicových komisií.

Každá záverečná a kvalifikačná práca musí mať charakter výstupu, ktorý je obsahovo v súlade s profilom absolventa daného študijného programu podľa platného akreditačného spisu¹¹.

Každý poverený vypracovaním posudku na záverečnú alebo kvalifikačnú prácu je **povinný zaoberať sa v posudku (okrem ostatných obsahových náležitostí) aspektom originality predloženej práce.** Originalita každej práce (miera zhody textu práce s databázou originálnych textov) sa posudzuje v CRZP. **Výsledok** kontroly originality záverečnej práce **vo forme protokolu je dostupný** v PDF formáte v tej istej časti systému AIS, do ktorej poverený vypracovaním posudku vkladá štruktúrovaný posudok.

V prípade zistenia, že záverečná alebo rigorózna práca obsahuje cudzie časti bez uvedenia informačného zdroja, má autor právo dokázať originalitu diela pri obhajobe práce (udelenie hodnotenia FX výhradne z dôvodu podozrenia porušenia autorských práv sa povoľuje iba vo výnimočných prípadoch¹²).

Ak komisia potvrdí porušenie autorských práv autorom záverečnej práce, pokladá sa takáto práca za neakceptovateľnú. Záverečnú prácu je možné odovzdať len raz, čo v tomto prípade znamená hodnotenie študenta známku nevyhovet (FX). Štátnicová komisia potom zvažuje a navrhuje buď prepracovanie konkrétnych náležitostí práce (príznak „dočasne neobhájená ZP“), alebo predloženie novej originálnej práce (príznak „trvale neobhájená ZP“).

¹⁰ V prílohe č. 12 uvádzame schému posudku a odporúčania pre hodnotenie prác v kontexte štruktúry IMRaD.

¹¹ Študentom učiteľstva v aprobáciách je povolené vypracovať záverečnú prácu v oblasti odbornej kvalifikácie (predmet), musí však obsahovať aplikáciu do praxe v odbore (uvedené je aktuálne najmä v kontexte bakalárskych študijných programov, v ktorých absentuje počas štúdia didaktika).

¹² Napríklad môže ísť o vysokú zhodu v empirickej časti práce a v nameraných hodnotách. Ide teda zjavne o porušenie autorských práv.

O každom prípade plagiátorstva záverečnej a rigoróznej práce informuje vedúci školiaceho pracoviska dekana fakulty so žiadosťou o prerokovanie tohto priestupku v disciplinárnej komisii univerzity v súlade s disciplinárnym poriadkom univerzity.

V prípade porušenia autorských práv autorom habilitačnej práce sa toto konanie pokladá za porušenie pracovnej disciplíny v zmysle platného pracovného poriadku univerzity.

OBHAJIBA ZÁVEREČNÝCH A KVALIFIKAČNÝCH PRÁC

Súčasťou hodnotenia záverečných a kvalifikačných prác na obhajobách je **bezpodmienečne aj schopnosť prezentovať výsledky svojej odbornej práce**. Posúdenie schopnosti prezentovať záverečnú alebo kvalifikačnú prácu a reagovať na doplňujúce otázky členov komisii môže (v odôvodnených prípadoch aj zásadným spôsobom) zmeniť hodnotenie práce navrhované v posudkoch.

Formu a časový rozsah prezentácie záverečných prác si určuje školiace pracovisko. Odporúča sa vizuálna podpora **vo forme prezentácie** (MS PowerPoint, Prezi, Sway a pod.) alebo vo forme **posteru**. Pokiaľ je súčasťou kvalifikačnej práce umelecké dielo, prezentácia a obhajoba práce sa prispôsobuje tejto skutočnosti (napr. **inštalácie a pod.**).

Forma a rozsah prezentácie dizertačných, rigorózných a habilitačných prác sa riadi pokynmi školiacich pracovísk a odborových komisii.

Študent prináša na obhajobu farebne vytlačenú verziu testu kontroly originality z AIS. Ďalšie podklady, ktoré si študent prináša na obhajobu svojej práce pred skúšobnou komisiou, špecifikuje školiace pracovisko.

ZÁVEREČNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

Týmto metodickým pokynom sa ruší metodický pokyn č. 4/2019 k tvorbe a obhajobe záverečných a kvalifikačných prác na PF UMB.

Tento metodický pokyn nadobúda platnosť dňom schválenia a účinnosť od 1. 10. 2023.

PRÍLOHY

Tabuľka 1 Odporúčané zameranie záverečných prác na I. stupni štúdia

	DIZAJN PRÁCE	POPIS	NAJČASTEJŠIE TYPY PRÁC/POSTUPOV	PRÍKLADY NÁZVOV PRÁČ ¹³
I.	Prehľadová štúdia	Komentovaný prehľad literatúry k danej téme , ktorý vedie k teoretickej analýze témy a kriticko-tvorivej reflexii problémov a potrieb vo vymedzenej oblasti. Smeruje k abstrahovaniu a definovaniu možných výskumných problémov (mapovanie teórie, praxe a aktuálneho výskumu v oblasti).	<ul style="list-style-type: none"> - Prehľadová štúdia - Naratívna prehľadová štúdia (narrative review) - Mapujúci prehľad (mapping review/systematic map/scoping review) - Systematická prehľadová štúdia (systematic review) - Kvalitatívny systematický prehľad (qualitative systematic review) 	<p>Otázky efektivity e-learningovej metódy vo vzdelávaní dospelých. Aktuálne otázky v oblasti diagnostiky kvality školy. Problémy v oblasti sociálnej starostlivosti o seniorov. Výzvy v kontexte misijnej práce s deťmi a mládežou. Otázky aplikácie objektového učenia v kontexte rozvoja kritickej analýzy. Prehľad empiricky skúmaných tém v oblasti pedagogiky a andragogiky v SR.</p> <p>Príklady: Havrilová, D. (2022). Kvalita života onkologických pacientov počas pandémie COVID-19: Naratívny prehľad. Československá psychologie, LXVI (4). DOI: 10.51561/cspsych.66.4.383. Cieľom tohto naratívneho prehľadu je popísať vybrané psychologické dopady pandémie Covid-19 na kvalitu života onkologických pacientov.</p> <p>Allmášiová, A., Kohútová, K., Rosinský, R. (2021). Analýza vybraných metodologických charakteristík výskumných štúdií v časopise Sociálna práca/Sociální práce za obdobie rokov 2002/2019.</p> <p>Gavora, P. (2015). Metodologický profil kvantitatívnych výskumných štúdií publikovaných v časopise Pedagogika: porovnanie období 1995–2000 a 2010–2014. Pedagogika, 65 (4), 372–391</p> <p>Dobříková, P., Hromková, M., Predáčová, S., Kolková, B. : Postupy a techniky včasnej intervencie u detí s detskou mozgovou obrnou.</p>
	Metodicko-aplikačná práca	Komentovaná tvorba využiteľného postupu , ktorá vedie k diskusii o aplikácii a jej obmedzeniach v danom odbore (akcent sa kladie na tvorbu postupu).	<ul style="list-style-type: none"> - Tvorba metodiky/postupov a reflexia ich využitia v danom odbore (oblasti) - Tvorba umeleckého diela a reflexia využitých postupov v danom odbore 	<p>Pohyb vo výtvarnom prejave a jeho aplikácia vo vyučovaní výtvarnej výchovy. Hry na rozvoj predmatematickej gramotnosti. Tvorba projektov a prezentačné zručnosti v pracovnom vyučovaní vo 4. ročníku primárnej školy. Tvorba metodické príručky so zameraním na dopravnú výchovu detí v MŠ. Aktivizačný program v zariadení sociálnych služieb.</p>
	Teoretická analýza	Systematické skúmanie súboru teoretických presvedčení a predpokladov, ktoré vedie	<ul style="list-style-type: none"> - Medzinárodná teoretická komparácia - Historický prehľad 	<p>Obsahová analýza súčasných slovenských šlabikárov. Medzinárodné porovnanie prístupov k tvorbe profesijných štandardov riaditeľov škôl.</p>

¹³ Príklady názvov prác sú iba orientačné. Nemožno z nich za každých okolností odvodzovať dizajn práce.

		k systematickému prehľadu, komparácii alebo interpretácii vo vymedzených ukazovateľoch.	- Systematická analýza a reflexia/interpretácia existujúceho diela v kontexte odboru	Detské hračky – kedysi a dnes. Psychologická analýza a interpretácia diela R. Slobodu v kontexte jeho biografie. Sociálna práca ako študijný odbor na Slovensku a v Českej republike.
	Empirická práca	Analýza vybraných empiricky skúmaných aspektov problematiky , ktorá vedie k vymedzeniu a riešeniu jednoduchého výskumného problému v odbore za využitia vhodných metód zberu a analýzy originálnych dát.	- Prieskum (analýza na úrovni deskripcie dát) - Korelačná štúdia - Komparačná štúdia - Prierezový výskum - Korelačno-komparačná štúdia - Jednoduchý experiment - Prípadová štúdia (kazuistika) za využitia obsahovej analýzy - Mnohonásobná prípadová štúdia za využitia komparačnej obsahovej analýzy - Fenomenologický výskum za využitia obsahovej analýzy	Aktuálny prieskum v oblasti voľnočasových aktivít mladých dospelých. Súvislosti sociodemografických ukazovateľov a výkonu v škole u žiakov stredných škôl. Genderové porovnanie v kontexte sekundárnej voľby povolania. Vývinové diferencie v nárokoch adolescentov na kompetencie edukátora. Vplyv emócií na ochotu pomôcť. Porovnanie prístupov ku vzdelávaniu seniorov v rôznych typoch zariadení. Prípadová štúdia medzigeneračného učenia v rómskej rodine.

Tabuľka 2 Odporúčané zameranie záverečných prác na II. stupni štúdia (platné aj pre rigorózne práce¹⁴)

	DIZAJN PRÁCE	POPIS	NAJČASTEJŠIE TYPY PRÁČ/POSTUPOV	PRÍKLADY NÁZVOV PRÁČ
	Systematická prehľadová štúdia	Systematická teoretická analýza témy a kriticko-tvorivá reflexia problémov a potrieb vo vymedzenej oblasti. Smeruje k abstrahovaniu a definovaniu možných výskumných problémov.	- Systematická prehľadová štúdia (systematic review) - Kvalitatívny systematický prehľad (qualitative systematic review)	Výskum v pedagogických vedách: systematická prehľadová štúdia. Teaching and Learning in Interdisciplinary Higher Education: A Systematic Review Prehľad empiricky skúmaných tém v oblasti pedagogiky a andragogiky v SR a v ČR.
II.	Metodicko-aplikačná práca	Komentovaná tvorba využiteľného postupu , ktorá vedie k rozsiahlejšej kritickej diskusii o aplikácii a jej obmedzeniach v danom odbore. Akcent sa kladie rovnako na tvorbu postupu, ako aj na teoretickú reflexiu využiteľnosti v rámci odboru.	- Návrh a aplikácia diagnostického nástroja - Tvorba a aplikácia meracieho nástroja - Návrh a aplikácia intervenčného programu - Tvorba metodiky/postupov a reflexia ich využitia v danom odbore (oblasti) - Tvorba umeleckého diela a reflexia využitých postupov v danom odbore	Návrh pozorovacieho hárka pre analýzu komunikácie počas vyučovacej hodiny. Návrh a možnosti využitia dotazníka morálnej kompetencie. Návrh a aplikácia preventívneho programu so zreteľom na kyberšikanovanie (u vybraných cieľových skupín). Tvorivá hra s významovou rovinou obrazu.
	Teoretická analýza	Systematické skúmanie súboru teoretických presvedčení a predpokladov , ktoré vedie k systematickému prehľadu, komparácii alebo interpretácii vo vymedzených ukazovateľoch.	- Medzinárodná teoretická komparácia - Historický prehľad - Systematická analýza a reflexia/interpretácia existujúceho diela (viacerých diel) v kontexte odboru	Obsahová analýza súčasných slovenských šlabikárov. Medzinárodné porovnanie prístupov k tvorbe profesijných štandardov riaditeľov škôl. Detské hračky – kedysi a dnes. Pedagogická reflexia a interpretácia sonát Fryderyka Chopina.

¹⁴ Uvedené zameranie platí aj pre rigorózne práce – okrem typu metodicko-aplikačná práca.

	Empirická práca	Analýza vybraných empiricky skúmaných aspektov problematiky , ktorá vedie k vymedzeniu a riešeniu zložitejšieho výskumného problému v odbore za využitia vhodných metód zberu a analýzy originálnych dát.	<ul style="list-style-type: none"> - Korelačná štúdia - Komparačná štúdia - Prierezový výskum - Korelačno-komparačná štúdia - Experiment - Prípadová štúdia (kazuistika) za využitia obsahovej analýzy - Mnohonásobná prípadová štúdia za využitia komparačnej obsahovej analýzy - Fenomenologický výskum za využitia obsahovej analýzy - Analýza diskurzu 	Súvislosti finančnej gramotnosti a výskytu sociálno-patologických javov. Genderové porovnanie v kontexte tendencie k podstupovaniu rizík v rôznych oblastiach. Vplyv fyzickej atraktivity predajcu na úspešnosť pri predaji. Porovnanie vzdelávania seniorov v rôznych typoch zariadení a ich súvislosti s personálnym zabezpečením vzdelávania. Fenomén šikanovania z pohľadu prežívania agresora. Analýza diskurzov o reprodukčnom zdraví v slovenskom verejnom priestore.
	Metodologický výskum	Overovanie psychometrických charakteristik meracích nástrojov . Práca vedie k overeniu novovytvorenej metodiky alebo k adaptácii existujúcej metodiky na naše podmienky. Výskum neobsahuje tvorbu metodiky.	<ul style="list-style-type: none"> - Spätný preklad - Overovanie obsahovej validity - Overovanie konštruktivej validity - Overovanie reliability - Zabezpečenie objektivity - Kombinácie uvedených postupov 	Adaptácia zahraničného nástroja na mapovanie internetových závislostí. Overovanie psychometrických charakteristik dotazníka morálnej inteligencie. Overovanie edukometrických charakteristik testovania z matematiky pri prijímaní na vysoké školy.

Tabuľka 3 Odporúčané zameranie záverečných prác na III. stupni štúdia (platné aj pre rigorózne a habilitačné práce)

	DIZAJN PRÁCE	POPIS	NAJČASTEJŠIE TYPY PRÁC/POSTUPOV
III.	Metodologický výskum	Tvorba a systematické overovanie psychometrických charakteristik originálneho meracieho nástroja v danom odbore . Práca vedie k tvorbe, adaptácii a prípadnej štandardizácii (normotvorbe) vytvorenej metodiky v našich podmienkach.	<ul style="list-style-type: none"> - Komentovaná tvorba metodiky a overovanie obsahovej, konštruktivej validity, reliability, zabezpečenie objektivity, štandardizácia (normotvorba) - Komparácia niekoľkých existujúcich metodík v kontexte psychometrických a edukometrických charakteristik
	Teoretická analýza	Systematické skúmanie súboru teoretických presvedčení a predpokladov , ktoré vedie k rozsiahlemu systematickému prehľadu, komparácii alebo interpretácii vo vymedzených ukazovateľoch.	<ul style="list-style-type: none"> - Medzinárodná teoretická komparácia - Historický prehľad - Meta-analýza - Systematická analýza a reflexia/interpretácia existujúceho diela (viacerých diel) v kontexte odboru
	Empirická práca	Analýza vybraných empiricky skúmaných aspektov problematiky , ktorá vedie k vymedzeniu a riešeniu zložitejšieho výskumného problému v odbore za využitia vhodných metód zberu a analýzy originálnych dát.	<ul style="list-style-type: none"> - Zložitý experiment (viacero úrovní nezávislej a závislej premennej) - Mnohonásobná prípadová štúdia - Etnografia - Zakotvená teória - Fenomenologický výskum - Analýza diskurzu
	Multimetodický výskum	Originálny výskum za využitia kombinácie viacerých kvantitatívnych alebo viacerých kvalitatívnych postupov pri zbere	<ul style="list-style-type: none"> - Meranie niekoľkých súvisiacich konštruktov pomocou viacerých dotazníkov (multivariačné analýzy)

		a analýze dát v jednej štúdií. Štúdia smeruje ku komplexným záverom za použitia viacerých postupov jednej paradigmy pri zbere a analýze dát.	- Viacnásobná experimentálna štúdia (overovanie teórie viacerými spôsobmi)
	Zmiešaný výskum	Originálny výskum za využitia kombinácie kvalitatívnych a kvantitatívnych postupov pri zbere a analýze dát v jednej štúdií. Štúdia smeruje ku komplexným záverom za použitia kombinovaných metodologických postupov pri zbere a analýze dát.	- Q-metodológia - Rozsiahlejší teoreticko-empirický výskum (kombinácia kvality a kvantity) - Kvalitatívna hĺbkové mapovanie problematiky a následné overovanie niektorých zistení na veľkých vzorkách - Rozsiahle kvantitatívne mapovanie problematiky a následné hĺbkové kvalitatívne skúmanie vybraných záverov
	Evalvačný výskum	Tvorba a overovanie efektivity navrhnutého využiteľného postupu v danom odbore. Výskum vedie k evalvácii navrhnutého postupu za využitia merania zmeny po implementácii originálneho postupu.	- Tvorba intervenčného programu a overovanie jeho efektivity - Tvorba metodiky/postupu práce a overovanie jeho aplikovateľnosti
	Séria nadväzujúcich samostatných štúdií	Niekoľko originálnych štúdií. Zber a analýza dát smerujú k riešeniu od seba nezávislých výskumných teoretických alebo empirických problémov. Štúdie rámkuje spoločný úvod, v ktorom sú nastolené problémy a spoločný zhrňujúci záver.	- Séria samostatných štúdií (riešenie jednej problematiky)

Tabuľka 4 Štruktúra záverečných a kvalifikačných prác vzhľadom na typ/dizajn práce

DIZAJN PRÁCE	ÚVOD ¹⁵	METÓDY	VÝSLEDKY	DISKUSIA	ZÁVER
Prehľadová štúdia	<p>ÚVOD sa nečísluje a obsahuje minimálne jednu stranu, ktorá zachytáva širšie spoločenské súvislosti a stav problematiky na národnej (prípadne medzinárodnej) úrovni, ciele záverečnej práce, zdôvodnenie jej riešenia a očakávané prínosy, stručné predstavenie štruktúry práce. Nasleduje Predstavenie skúmanej problematiky, ktoré sa čísluje ako prvá kapitola (1). Ďalšie podkapitoly tvoria jednotlivé témy teoretických východísk (mapovanie teórie, praxe a aktuálneho výskumu v oblasti).</p>	<p>METÓDY sa číslujú ako druhá kapitola (2) a obsahujú definovanie typu (dizajnu) práce. Potom nasledujú dve podkapitoly. Popisujeme v nich kritériá výberu zahrnutej literatúry (počty, druhy a nároky na analyzované zdroje) do analýz a metódy analýzy zdrojov (napr. analýza, konštančná komparácia, dedukcia a pod.). Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>VÝSLEDKY sa číslujú ako tretia kapitola (3) a obsahujú komentovaný prehľad identifikovaných tém/otázok/problémov/ výskumných problémov, ktoré sú relevantné pre ďalší rozvoj analyzovanej problematiky. Kapitola môže a nemusí byť členená na podkapitoly podľa definovaných cieľov práce. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>- Práca neobsahuje diskusiu.</p>	<p>ZÁVER sa čísluje ako štvrtá kapitola (4) a obsahuje zhrnutie výsledkov práce, vymedzenie a zdôvodnenie najdôležitejších výsledkov záverečnej práce. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>
<p>Odporúča sa, aby kapitola Úvod tvorila cca 60 % celkového rozsahu práce. Pri hodnotení sa zásadným spôsobom hodnotí aj primeraný rozsah, druhy a kvalita použitých zdrojov.</p>					

¹⁵ Záverečnú prácu tvorí: **Úvod, Jadro práce**, ktoré je členené spravidla na päť hlavných kapitol: (1) Predstavenie skúmanej problematiky, (2) Metódy, (3) Výsledky, (4) Diskusia, (5) Záver. Názvy uvedených hlavných kapitol je možné modifikovať. Napr.: (1) Východiská predmetnej problematiky/Teoretický úvod a pod.; (2) Pravidlá tvorby postupu a podobne.

<p>Metodická práca</p>	<p>ÚVOD sa nečísluje a obsahuje minimálne jednu stranu, ktorá zachytáva širšie spoločenské súvislosti a stav problematiky na národnej (prípadne medzinárodnej) úrovni, ciele záverečnej práce, zdôvodnenie jej riešenia a očakávané prínosy, stručné predstavenie štruktúry práce. Nasleduje Predstavenie skúmanej problematiky, ktoré sa čísluje ako prvá kapitola (1). Podkapitoly predstavujú jednotlivé témy teoretických východísk. Poslednú podkapitolu predstavujú ciele práce.</p>	<p>METÓDY sa číslujú ako druhá kapitola (2) a obsahujú definovanie typu (dizajnu) práce. Potom nasleduje jedna kapitola, v ktorej popisujeme postup pri tvorbe metodiky/diela. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>VÝSLEDKY sa číslujú ako tretia kapitola (3) a obsahujú návrh konkrétnej metodiky, prípadne vyhotovenie diela. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>DISKUSIA sa čísluje ako štvrtá kapitola (4) a obsahuje aplikačné stanoviská a limity vypracovaného postupu/vytvoreného diela v kontexte príslušného odboru. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>ZÁVER sa čísluje ako piata kapitola (5) a obsahuje zhrnutie prínosov práce. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>
<p>Pri hodnotení sa kladie dôraz na správnosť tvorby a samotné vyhotovenie metodiky/diela. Rozsah práce závisí od stupňa štúdia/kvalifikácie.</p>					
<p>Metodicko-aplikačná práca</p>	<p>ÚVOD sa nečísluje a obsahuje minimálne jednu stranu, ktorá zachytáva širšie spoločenské súvislosti a stav problematiky na národnej (prípadne medzinárodnej) úrovni, ciele záverečnej práce, zdôvodnenie jej riešenia a očakávané prínosy, stručné predstavenie štruktúry práce. Nasleduje Predstavenie skúmanej problematiky, ktoré sa čísluje ako prvá kapitola (1). Podkapitoly predstavujú jednotlivé témy teoretických východísk. Poslednú podkapitolu predstavujú ciele práce.</p>	<p>METÓDY sa číslujú ako druhá kapitola (2) a obsahujú definovanie typu (dizajnu) práce. Potom nasleduje jedna kapitola, v ktorej popisujeme postup pri tvorbe metodiky/diela. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>VÝSLEDKY sa číslujú ako tretia kapitola (3) a obsahujú návrh konkrétnej metodiky, prípadne vyhotovenie diela. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>DISKUSIA sa čísluje ako štvrtá kapitola (4) a obsahuje aplikačné stanoviská a limity vypracovaného postupu/vytvoreného diela v kontexte príslušného odboru. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>ZÁVER sa čísluje ako piata kapitola (5) a obsahuje zhrnutie prínosov práce. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>
<p>Pri hodnotení sa kladie dôraz rovnako na správnosť tvorby a samotné vyhotovenie metodiky/diela, ako aj na správnosť aplikačných stanovísk. Rozsah práce závisí od stupňa štúdia/kvalifikácie.</p>					
<p>Teoretický výskum Empirický výskum Teoreticko-empirický výskum</p>	<p>ÚVOD sa nečísluje a obsahuje minimálne jednu stranu, ktorá zachytáva širšie spoločenské súvislosti a stav problematiky na národnej (prípadne medzinárodnej) úrovni, ciele záverečnej práce, zdôvodnenie jej riešenia a očakávané prínosy, stručné predstavenie štruktúry práce. Nasleduje Predstavenie skúmanej problematiky, ktoré sa čísluje ako prvá kapitola (1). Podkapitoly</p>	<p>METÓDY sa číslujú ako druhá kapitola (2) a obsahujú definovanie typu (dizajnu) práce (vrátane zaradenia pod základný alebo aplikovaný výskum). Potom nasledujú dve podkapitoly. Popisujeme v nich kritériá výberu a popis výskumnej vzorky (participanti, literárne zdroje, diela a pod.); a</p>	<p>VÝSLEDKY sa číslujú ako tretia kapitola (3) a obsahujú komentovaný prehľad výsledkov. Tie predstavujú odpovede na stanovené výskumné otázky, prípadne vyjadrenia ku stanoveným hypotézam. Zistenia dokladujeme štatistickými ukazovateľmi, ukážkami</p>	<p>DISKUSIA sa čísluje ako štvrtá kapitola (4) a obsahuje vedeckú interpretáciu zistení (zistenia zároveň diskutujeme v kontexte teoretických východísk). Autor sa ďalej vyjadruje k limitom štúdie (obsahujú kritickú reflexiu zvoleného postupu</p>	<p>ZÁVER sa čísluje ako piata kapitola (5) a obsahuje zhrnutie najdôležitejších zistení a prínosov práce. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>

<p>Multimetodický výskum</p> <p>Zmiešaný výskum</p>	<p>predstavujú jednotlivé témy teoretických východísk. Posledné podkapitoly predstavujú časti: výskumný problém (exaktné zdôvodnenie potrieb realizácie konkrétneho výskumu – popis problému, ktorý je potrebné riešiť), ciele práce a výskumné otázky a hypotézy (členené podľa definovaných cieľov).</p>	<p>metódy (popisujeme metódy zberu a analýzy dát). Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>kvalitatívnych dát, prípadne odkazmi na strany v zdrojoch, ktoré prezentujeme v prehľadoch (výsledné prehľady v prípade teoretických štúdií). Kapitola môže byť členená na podkapitoly podľa definovaných cieľov. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>a možné pochybenia, ktoré spôsobili skreslenie dát), k aplikácii zistení v kontexte teórie a praxe odboru a k možným návrhom do ďalšieho skúmania. Diskusia môže byť v uvedenej štruktúre členená aj na podkapitoly. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	
<p>Odporúča sa, aby kapitola Úvod práce tvorila cca 30 – 40 % rozsahu práce. Výsledky a Diskusia tvoria podľa odporúčania spoločne cca 30 – 40 % rozsahu práce. Rozsah práce závisí od stupňa štúdia/kvalifikácie¹⁶.</p>					
<p>Metodologický výskum</p>	<p>ÚVOD sa nečísluje a obsahuje minimálne jednu stranu, ktorá zachytáva širšie spoločenské súvislosti a stav problematiky na národnej (prípadne medzinárodnej) úrovni, ciele záverečnej práce, zdôvodnenie jej riešenia a očakávané prínosy, stručné predstavenie štruktúry práce. Nasleduje Predstavenie skúmanej problematiky, ktoré sa čísluje ako prvá kapitola (1). Podkapitoly predstavujú jednotlivé témy teoretických východísk (východiská obsahujú taktiež mapovanie stavu v oblasti možnosti merania konštruktu). Posledné podkapitoly predstavujú časti: výskumný problém (exaktné zdôvodnenie potrieb realizácie konkrétneho výskumu – popis problému, ktorý je potrebné riešiť), ciele práce a výskumné otázky a hypotézy (členené podľa definovaných cieľov).</p>	<p>METÓDY sa číslujú ako druhá kapitola (2) a obsahujú definovanie typu (dizajnu) práce (vrátane zaradenia pod základný alebo aplikovaný výskum). Potom nasledujú dve podkapitoly. Popisujeme v nich kritériá výberu alebo pravidiel tvorby výskumnej metodiky (podľa typu kvalifikačnej práce); a popis samotnej metodiky (popisujeme overovanú alebo vytvorenú metódu zberu dát). Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>VÝSLEDKY sa číslujú ako tretia kapitola (3) a obsahujú komentovaný prehľad výsledkov. Tie predstavujú odpovede na stanovené výskumné otázky, prípadne vyjadrenia ku stanoveným hypotézam. Zistenia dokladujeme štatistickými ukazovateľmi. Kapitola môže byť členená na podkapitoly podľa definovaných cieľov. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>DISKUSIA sa čísluje ako štvrtá kapitola (4) a obsahuje vedeckú interpretáciu zistení (zistenia zároveň diskutujeme v kontexte teoretických východísk). Autor sa ďalej vyjadruje k limitom štúdie (obsahujú kritickú reflexiu zvoleného postupu a možné pochybenia, ktoré spôsobili skreslenie dát), k aplikácii zistení v kontexte teórie a praxe odboru a k možným návrhom do ďalšieho skúmania. Diskusia môže byť v uvedenej štruktúre členená aj na podkapitoly. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>ZÁVER sa čísluje ako piata kapitola (5) a obsahuje zhrnutie najdôležitejších zistení a prínosov práce. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>
<p>Odporúča sa, aby Úvod práce tvoril cca 30-40% rozsahu práce. Výsledky a Diskusia tvoria podľa odporúčania spoločne cca 30-40% rozsahu práce. Rozsah práce závisí od stupňa štúdia/kvalifikácie. Pokiaľ je súčasťou práce tvorba meracieho nástroja, Úvod tvorí cca 25-30% a Metódy, Výsledky a Diskusia spoločne cca 60% práce. Zdôvodnenie postupu pri tvorbe meracieho nástroja je zásadnou časťou práce.</p>					

¹⁶ Odporúčané podiely jednotlivých častí práce nadväzujú na metodické usmernenie MŠVVaŠ SR č. 56/2011 o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a sprístupňovaní.

<p>Evalvačný výskum</p>	<p>ÚVOD sa nečísluje a obsahuje minimálne jednu stranu, ktorá zachytáva širšie spoločenské súvislosti a stav problematiky na národnej (prípadne medzinárodnej) úrovni, ciele záverečnej práce, zdôvodnenie jej riešenia a očakávané prínosy, stručné predstavenie štruktúry práce. Nasleduje Predstavenie skúmanej problematiky, ktoré sa čísluje ako prvá kapitola (1). Podkapitoly predstavujú jednotlivé témy teoretických východísk (východiská obsahujú taktiež mapovanie stavu v oblasti možností overovanej intervencie/postupu). Posledné podkapitoly predstavujú časti: výskumný problém (exaktné zdôvodnenie potrieb realizácie konkrétneho výskumu – popis problému, ktorý je potrebné riešiť), ciele práce a výskumné otázky a hypotézy (členené podľa definovaných cieľov).</p>	<p>METÓDY sa číslujú ako druhá kapitola (2) a obsahujú definovanie typu (dizajnu) práce (vrátane zaradenia pod základný alebo aplikovaný výskum). Potom nasledujú dve podkapitoly. Popisujeme v nich pravidlá tvorby intervenčného programu/postupu; a popis samotného navrhnutého programu/postupu. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>VÝSLEDKY sa číslujú ako tretia kapitola (3) a obsahujú komentovaný prehľad výsledkov. Tie predstavujú odpovede na stanovené výskumné otázky, prípadne vyjadrenia ku stanoveným hypotézam. Zistenia dokladujeme štatistickými ukazovateľmi prípadne prepismi z rozhovorov (kvalitatívny výskum). Kapitola môže byť členená na podkapitoly podľa definovaných cieľov. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>DISKUSIA sa čísluje ako štvrtá kapitola (4) a obsahuje vedeckú interpretáciu zistení (zistenia zároveň diskutujeme v kontexte teoretických východísk). Autor sa ďalej vyjadruje k limitom štúdie (obsahujú kritickú reflexiu zvoleného postupu a možné pochybenia, ktoré spôsobili skreslenie dát), k aplikácii zistení v kontexte teórie a praxe odboru a k možným návrhom do ďalšieho skúmania. Diskusia môže byť v uvedenej štruktúre členená aj na podkapitoly. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>	<p>ZÁVER sa čísluje ako piata kapitola (5) a obsahuje zhrnutie najdôležitejších zistení a prínosov práce. Kapitola sa píše v minulom čase.</p>
<p>Úvod tvorí podľa odporúčania cca 25 – 30 % rozsahu práce a Metódy, Výsledky a Diskusia spoločne cca 60 % práce. Zdôvodnenie krokov tvorby programu/postupu je zásadnou časťou práce.</p>					

Príloha 1a Vzor obalu práce na I., II., III. stupni – vonkajšia strana obalu

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... **FAKULTA** (fakulta, ktorej je autor študentom)

NÁZOV PRÁCE
OZNAČENIE PRÁCE (bakalárska/diplomová/dizertačná práca)
EVIDENČNÉ ČÍSLO

Rok predloženia

Titul, meno a priezvisko autora

Príloha 1b Vzor obalu rigoróznej a habilitačnej práce – vonkajšia strana obalu

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... **FAKULTA** (na ktorej sa rigorózne alebo habilitačné konanie uskutočňuje)

NÁZOV PRÁCE
OZNAČENIE PRÁCE (rigorózna/habilitačná práca)
EVIDENČNÉ ČÍSLO

Rok predloženie

Titul, meno a priezvisko autora

Príloha 2 Titulný list bakalárskej práce

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... FAKULTA (ktorej je autor študentom)

NÁZOV PRÁCE

Bakalárska práca

Evidenčné číslo

Študijný program: Presný názov akreditovaného študijného programu

Študijný odbor: Číslo a názov študijného odboru

Pracovisko (katedra, inštitút, ...):

Vedúci bakalárskej práce: titul, meno a priezvisko

Miesto a rok predloženia

Titul, meno a priezvisko autora

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... FAKULTA (ktorej je autor študentom)

NÁZOV PRÁCE

Diplomová práca

Evidenčné číslo

Študijný program: Presný názov akreditovaného študijného programu

Študijný odbor: Číslo a názov študijného odboru

Pracovisko (katedra, inštitút ...):

Vedúci diplomovej práce: titul, meno a priezvisko

Miesto a rok predloženia

Titul, meno a priezvisko autora

Príloha 4 Titulný list dizertačnej práce

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... FAKULTA (ktorej je autor študentom)

NÁZOV PRÁCE

Dizertačná práca

Evidenčné číslo

Študijný program: Presný názov akreditovaného študijného programu

Študijný odbor: Číslo a názov študijného odboru

Pracovisko (katedra, inštitút ...):

Školiteľ dizertačnej práce: titul, meno a priezvisko

Miesto a rok predloženia

Titul, meno a priezvisko autora

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... FAKULTA (na ktorej sa rigorózne konanie uskutočňuje)

NÁZOV PRÁCE

Rigorózna práca

Evidenčné číslo

Študijný odbor: Číslo a názov študijného odboru
Pracovisko (katedra, inštitút ...):
Vedúci rigoróznej práce: titul, meno a priezvisko

Miesto a rok predloženia

Titul, meno a priezvisko autora

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... FAKULTA (na ktorej sa habilitačné konanie uskutočňuje)

NÁZOV PRÁCE

Habilitačná práca

Evidenčné číslo

Študijný odbor: Číslo a názov študijného odboru
Pracovisko (katedra, inštitút ...):

Miesto a rok predloženia

Titul, meno a priezvisko autora

**UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
..... FAKULTA**

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno, priezvisko a tituly študenta:

Študijný program:

Študijný odbor:

Označenie záverečnej práce:

Jazyk práce:

Meno, priezvisko a tituly vedúceho alebo školiteľa:

Názov záverečnej práce:

Anotácia:

Školiace pracovisko (katedra, inštitút ...):

Garant študijného programu/Vedúci školiaceho pracoviska:

Dátum schválenia:

.....
podpis

Príloha 8a Abstrakt (príklad pre empirický výskumný typ práce)

ABSTRAKT

Priezvisko, Meno: Názov kvalifikačnej práce. [Stupeň kvalifikačnej práce]. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Pedagogická fakulta; Katedra. Školiteľ: Meno a priezvisko s titulmi. Stupeň odbornej kvalifikácie: Celým slovom. Banská Bystrica: rok. rozsah strán s.

Hlavným cieľom práce bolo (1); (2) a (3)
Na získanie údajov bol použitý dotazník na meranie a dotazník na meranie..... Výskumný súbor tvorilo respondentov z toho bolo..... mužov a žien s priemerným vekom..... Výsledky výskumu preukázali..... a

Kľúčové slová:

Príloha 8b Abstrakt (príklad pre teoretický výskumný typ práce)

ABSTRAKT

Priezvisko, Meno: Názov kvalifikačnej práce. [Stupeň kvalifikačnej práce]. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Pedagogická fakulta; Katedra. Školiteľ: Meno a priezvisko s titulmi. Stupeň odbornej kvalifikácie: Celým slovom. Banská Bystrica: rok. rozsah strán s.

Práca je venovaná problematike..... Hlavným cieľom teoretickej štúdie bola systematizácia poznania v oblasti..... Využívali sme pri tom metódy obsahovej analýzy a konštantnej komparácie..... Identifikovali sme niekoľko prístupov, ktoré sme definovali ako.....

Kľúčové slová:

ABSTRAKT

Priezvisko, Meno: Názov kvalifikačnej práce. [Stupeň kvalifikačnej práce]. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Pedagogická fakulta; Katedra. Školiteľ: Meno a priezvisko s titulmi. Stupeň odbornej kvalifikácie: Celým slovom. Banská Bystrica: rok. rozsah strán s.

Práca je venovaná problematike..... Hlavným cieľom prehľadovej štúdie literatúry bola identifikácia teoretických a empirických aktuálnych problémov v oblasti..... Analyzovanú literatúru sme vybrali podľa nasledovných kritérií:..... Identifikovali sme niekoľko problémov, ktoré navrhujeme následne riešiť na výskumnej úrovni. Ide najmä o témy:.....
.....

Kľúčové slová:

**UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

PREDLOŽENIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE – Zamietavé stanovisko

Meno, priezvisko a tituly študenta:

Študijný program:

Študijný odbor:

Meno, priezvisko a tituly vedúceho alebo školiteľa:

Názov záverečnej práce:

Školiace pracovisko (katedra):

Vyjadrenie vedúceho práce alebo školiteľa: Svojim podpisom vyjadrujem nesúhlas s vloženíu uvedenej záverečnej práce do Centrálného registra záverečných prác z dôvodu:

Dátum:

.....
podpis

Licenčná zmluva o použití záverečnej, rigoróznej, habilitačnej práce

uzatvorená podľa § 65 – 76 zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon a § 63 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

medzi

autorom

Titul, meno a priezvisko:

Dátum a miesto narodenia:

Trvalý pobyt:

a nadobúdateľom

Slovenskou republikou zastúpenou

Vysoká škola:

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Národná 12, 974 01 Banská Bystrica

Fakulta:

Adresa:

IČO: 30232295

Fakulta zastúpená dekanom:

Osoba oprávnená konať:

Článok 1

Predmet zmluvy

Predmetom tejto zmluvy je udelenie súhlasu autora nadobúdateľovi na použitie diela špecifikovaného v čl. 2 tejto zmluvy (ďalej len licencia) podľa podmienok dohodnutých v tejto zmluve.

Článok 2

Špecifikácia diela

Autor udeľuje nadobúdateľovi licenciu na toto školského dielo:

bakalárska práca,

diplomová práca,

dizertačná práca,

rigorózna práca,

habilitačná práca

s názvom

.....

Číslo a názov študijného odboru:

Evidenčné číslo práce:

Článok 3

Spôsob použitia diela a rozsah licencie

1. Autor súhlasí so zverejnením diela a udeľuje nadobúdateľovi súhlas na sprístupňovanie digitálnej rozmnoženiny diela verejnosti spôsobom umožňujúcim hromadný prístup, a to len prostredníctvom centrálného registra záverečných, rigorózných a habilitačných prác (ďalej len „register“) a Univerzitnej knižnice UMB.
2. Nadobúdateľ je oprávnený dielo po jeho zaradení do registra sprístupniť verejnosti najskôr po uplynutí mesiacov odo dňa registrácie diela bez odkladnej lehoty.
3. Nadobúdateľ je oprávnený dielo sprístupniť verejnosti len s použitím aj bez použitia takých technologických opatrení, ktoré zabránia verejnosti dielo trvalo ukladať na pamäťové médium alebo ho tlačiť.
4. Licencia udelená autorom nadobúdateľovi podľa tejto zmluvy je nevýhradná a v územne neobmedzenom rozsahu.
5. Autor udeľuje nadobúdateľovi licenciu na dobu 70 rokov odo dňa registrácie diela v registri.

Článok 4 Odmena

Autor udeľuje nadobúdateľovi licenciu bezodplatne.

Článok 5 Záverečné ustanovenia

1. Táto zmluva je uzatvorená písomne a vyhotovená
 - v dvoch listinných vyhotoveniach, z toho jedno pre každú zmluvnú stranu
 - v elektronickej podobe v informačnom systéme univerzity.
2. Táto zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpísania obomi stranami; podpísaním sa rozumie aj nahradenie podpisu mechanickým prostriedkom. Táto zmluva stráca účinnosť dňom, keď prevádzkovateľ registra natrvalo zastaví sprístupňovanie diela verejnosti podľa § 63 ods. 12 zákona. Ak sa stane niektoré z ustanovení tejto zmluvy neplatné, neúčinné alebo nevykonateľné, nebude tým dotknutá platnosť, účinnosť a vykonateľnosť ostatných zmluvných dojednaní.
3. Zmluvné strany vyhlasujú, že zmluvu uzavreli slobodne a vážne, nekonali v omyle ani v tiesni, jej obsahu porozumeli a na znak súhlasu ju podpisujú
 - vlastnoručne
 - mechanickým prostriedkom

V Banskej Bystrici dňa

V Banskej Bystrici dňa

.....

Autor

.....

Nadobúdateľ

Príloha 11 Čestné vyhlásenie

Čestné vyhlásenie o vydaní záverečnej práce, rigoróznej práce alebo habilitačnej práce v rámci periodickej alebo neperiodickej publikácie

Titul, meno a priezvisko:

Dátum a miesto narodenia:

Trvalý pobyt:

Vysoká škola:

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Národná 12, 974 01 Banská Bystrica

Fakulta:

týmto čestne vyhlasujem, že

- bakalárska práca
- diplomová práca
- dizertačná práca
- rigorózna práca
- habilitačná práca

s názvom

.....
.....
ktorej som autorom, bola

- pred zaslaním
- po zaslaní

do centrálného registra záverečných, rigorózných a habilitačných prác publikovaná

- v celom rozsahu
- z časti

ako

- periodická publikácia s názvom:
- vydavateľ:
- ISSN:
- číslo seriálu, v rámci ktorého došlo k vydaniu práce:

- neperiodická publikácia
- vydavateľ:
- rok vydania:
- náklad vydania:
- ISSN:

Ak bola publikovaná iba časť práce uvádzam čísla strán PDF dokumentu odovzdaného do informačného systému vysokej školy, ktoré boli publikované:

V..... dňa.....

.....
Autor

POSUDOK ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Kritériá hodnotenia záverečnej práce	
1.	Formálna stránka práce Okrem zaužívaných postupov odporúčame komentovať číslovanie kapitol podľa štruktúry IMRaD (bližšie pozri tabuľka 4).
2.	Posúdenie úrovne spracovania teoretickej časti Okrem zaužívaných postupov odporúčame sledovať fakt, že podľa štruktúry IMRaD je súčasťou teoretickej časti už aj vymedzenie problému a cieľov (bližšie pozri tabuľka 4). Východiská sa týkajú riešeného problému – v podstate smerujú k zúženiu problematiky na riešenú otázku.
3.	Posúdenie úrovne spracovania empirickej časti Okrem zaužívaných postupov odporúčame sledovať, či študent správne vymedzuje dizajn práce (typológie sú vymedzené od strany 2 tohto dokumentu - DIZAJN), či rozlišuje medzi metódami zberu a metódami analýzy dát. Tiež by mal rozlišovať medzi objektívnym prezentovaním faktov (Výsledky) a vedeckou explanáciou na základe formulovaných teoretických východísk (Diskusia). Uvedené platí najmä pre empirické práce (bližšie aj pre iné typy prác pozri tabuľka 4).
4.	Posúdenie prínosu záverečnej práce a jej použiteľnosť Okrem zaužívaných postupov odporúčame sledovať, či práca zodpovedá zameraním a aplikačnými stanoviskami študijnému programu.
5.	Odporúčanie autorovi práce Bez ohľadu na štruktúru IMRaD.
6.	Otázky pre autora pri obhajobe práce Bez ohľadu na štruktúru IMRaD.
7.	Písomné hodnotenie Bez ohľadu na štruktúru IMRaD.